

Motion till riksdagen 2018/19:2600

av **Louise Meijer och Noria Manouchi (båda M)**

Kommunala kostnadsutjämningsystemet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att reformera det kommunala kostnadsutjämningsystemet på så sätt att prestationskrav införs för kommuner som är mottagare av kostnadsutjämningsen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att reformera det kommunala utjämningsystemet på så sätt att hänsyn tas till kostnader för tillväxt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den kommunala utjämningsen som sker mellan kommuner i Sverige motiveras genom att alla medborgare ska få samma service, oavsett var de bor. Att omfördela till glesbygdskommuner med höga kostnader och ett litet befolkningsunderlag, dvs. faktorer som kommunen inte kan styra över, är motiverat för att få en levande landsbygd dit människor kan tänka sig att flytta.

Både i dagens kostnadsutjämningsystem, och det förslag till nytt system som nyligen presenterades¹, kompenseras det dock även för faktorer som kommuner kan styra över. När en kommun vidtar förbättringar på så sätt att t.ex. fler kommer i arbete i kommunen så ska inte detta leda till sänkt kostnadsutjämningsen. När sådana påverkansbara faktorer är en del av parametrarna som bestämmer hur stort bidraget för kostnadsutjämningsen ska vara, riskerar detta leda till att kommuner inte vidtar de nödvändiga åtgärder som krävs för att fler t.ex. ska gå från försörjningsstöd till arbete. Det ska inte straffa sig för en kommun att påverka t.ex. socioekonomi bland kommunens invånare. Förslaget till nytt system har förvisso tagit bort den parameter som syftade till att kompensera kommunerna för den andel av befolkningen som uppbar försörjningsstöd, men den parametern har istället ersatts av andra parametrar såsom andel barn och ungdomar som lever i ekonomiskt utsatta hushåll. Detta kan innebära negativa

¹ SOU 2018:74, Lite mer lika, Översyn av kostnadsutjämningsen för kommuner och landsting.

kommunalekonomiska incitament för att få ner antalet personer med långvarigt ekonomiskt bistånd. I de fall bidrag utges för sådana påverkansbara parametrar bör bidraget i vart fall förenas med villkor på reformer och förändringar.

Därtill tar det nya förslaget till kommunalt kostnadsutjämningsystem inte hänsyn till de kostnader som uppstår för tillväxtkommuner. Eftersom kostnader för investeringar såsom nya skolor eller annan service i kommunen inte är en parameter i systemet bidrar detta till att tillväxtkommuner kan behöva avstå nödvändiga investeringar för att möta den inflyttning som sker till kommunen. Den genomsnittliga servicen gentemot medborgarna blir då sämre. Att inte ha med tillväxt som en parameter blir därmed kontraproduktivt, eftersom strävan måste vara att hålla en så hög service till samtliga landets invånare som möjligt.

Louise Meijer (M)

Noria Manouchi (M)